

ТЕМА: ЗБІРКА ПОЕЗІЙ “ЗІВ’ЯЛЕ ЛИСТЯ” (ПІДЗАГОЛОВОК “ЛІРИЧНА ДРАМА”) МОТИВИ ТУГИ І СТРАЖДАНЬ

ЛЮБОВ НЕ ЗАЛЕЖИТЬ ВІД НАШОЇ ВОЛІ,
ПРИХОДИТЬ БЕЗ НАШОЇ ЗАСЛУГИ,
ЩЕЗАЄ БЕЗ НАШОЇ ВИНИ.

І. ФРАНКО

Каменяр, вічний революціонер... А ще письменник, поет, белетрист, видавець, перекладач, громадський діяч. Іван Франко. Людина великого таланту – і великого, полум'яного серця. Він відверто писав: «Значний вплив на моє життя, а значить, також на мою літературу мали мої зносини з жіноцтвом».

Однак справжнє почуття відвідувало тричі – про це й вірш «Тричі мені являлася любов».

ОЛЬГА РОШКЕВИЧ

Перше, світле і юне кохання у Франка викликала попівна Ольга Рошкевич. Позналились вони, ще коли Іван був гімназистом і прийшов у гості до свого друга Ярослава – Ольга була його сестрою. Чиста й чарівна, як та лілея. Вишукана й освічена: знала кілька іноземних мов, збирала фольклор, трішки й сама писала. Спершу все складалося чудово – їхні стосунки подобалися батькам Ольги, і вже ледь не дійшло до заручин. Однак після того, як Франка арештували за участь у таємній соціалістичній організації і виключили з університету, батько Ольги вказав йому на двері. Це не зупинило закоханих – вони продовжували спілкуватися таємно. Ольга з Франком навіть думали втекти, щоб поєднати долі перед Богом, однак спроба не вдалася. Попівна не змогла дозволити собі стати «пропащою». До того ж трапився другий арешт Франка. І врешті-решт під тиском батька Ольга вийшла заміж за священника Володимира Озаркевича.

Тричі мені являлася любов.
Одна несміла, як лілея біла,
З зітхання и мрії уткана, із обснов

Сріблястих, мов метелик, підлетіла.
Купав її в рожевих блисках май,
На пурпуровій хмарі вранці сіла

І бачила довкола рай і рай!
Вона була невинна, як дитина,
Пахуча, як розцвілий свіжо гай.

КІЛЬКА ЗАХОПЛЕНЬ

Невдача з Ольгою так вразила Франка, що він пустився берега і майже одночасно почав стосунки аж з кількома жінками. Новими його захопленнями стали поетеса Юлія Шнайдер (псевдонім – Уляна Кравченко), вчителька, письменниця, громадська діячка Климентія Попович та представниця відомого роду Ольга Білинська.

Уляна Кравченко)

Климентія Попович

Ольга Білинська

ЮЗЕФА ДЗВОНКОВСЬКА

Друге своє справжнє кохання Франко зустрів у Станіславі (Івано-Франківську) – це була полька зі шляхетної родини втікачів після невдалого повстання 1863 року, що отримали дозвіл осісти в Галичині.

Привітна й розумна дівчина припала до серця членам гуртка, до якого входив Франко, однак залишалася неприступною для усіх. Окрім Франка – з ним вона таки почала листування. На поета це справило велике враження, він палко закохався. У своїх мріях він був певний, що це саме та жінка, яка може стати його дружиною.

Однак і тут не склалося – Іван вже написав матері Юзефи прохання руки дочки, але сама Юзефа раптом відповіла відмовою. Вона жила серед здорових людей, котрі любилися, раділи життю. Сама ж мусила чекати смерті й тому не могла стати на його дорозі. Вона зреклася його заради нього...

**Явилась друга — гордая княгиня,
Бліда, мов місяць, тиха та сумна,
Таємна й недоступна, мов святиня.**

**Мене рукою зимною вона
Відсунула і шепнула таємно:
"Мені не жить, тож най умру одна!"
І мовчки щезла там, де вічно темно.**

ЦЕЛІНА ЖУРАВСЬКА

Третьє кохання, не шляхтянку, але затяту польку, яка принципово листувалася лише польською, Франко зустрів на пошті – тут вона працювала. Прекрасну дівчину з профілем грецької богині він побачив (і закохався з першого погляду) за прозаїчних обставин – за касовим віконцем. Але гордовита красуня не могла покохати простолюдина. Байдужість Целіни до Франка вражала: вона не читала і навіть не мала наміру читати збірку поезій «Зів'яле листя», присвячену їй. Потім він зник, а якогось дня знову з'явився на пошті в супроводі гарної брюнетки – дружини. Тоді Целіна полегшено зітхнула: нарешті матиме спокій. І сама невдовзі вийшла заміж за поліційного комісара. Але й Целіна врешті-решт виявилась не таким вже «звіром»: коли самотній Франко помирав від тяжкої хвороби, а його дружина на той час була у божевільні, саме вона доглядала за ним.

Явилась третя – жінчина чи звір?
Глядиш на неї – і очам приємно,

Впивається її красою зір.
То разом страх бере, душа холоне
І сила розпливається в простір.

За саме серце вхопила мене,
Мов сфінкс, у душу кігтями вп'ялилась
І смокче кров, і геть спокій жене.

Минали дні, я думав: наситилась,
Ослабне, щезне... Та дарма! Дарма!

ОЛЬГА ХОРУЖИНСЬКА

Єдина офіційна дружина Франка, однак не любов...

Поетові було вже під 30, а він усе ніяк не міг знайти собі пару в Галичині. Але знайшов її у Києві – вродливу й енергійну випускницю Харківського інституту шляхетних дівиць, яка знала кілька іноземних мов та неймовірно грала на фортепіано. Їх звела Ольга Косач, мати Лесі Українки, і якщо Франко просто нею зацікавився, то Хоружинська щиро закохалася у Франка, попри його жахливу репутацію. І врешті-решт вийшла заміж, хоча рідня й всіляко відмовляла. Ольга вирішила, що саме вона – та жінка, яка врятує Франка від дурного й жорстокого світу.

Вона стала Франкові вірною дружиною, народила трьох синів і дочку, паралельно писала статті, видавала журнал «Життя і слово», багато допомагала чоловікові у написанні та виданні творів.

СПАСИБІ ТОБІ, МОЄ СОНЕЧКО,
ЗА ПРОМІНЧИК ТВІЙ - ЩИРЕ
СЛОВЕЧКО!
ЯК ПРОМІНЧИКА НЕ ЗДОБУТЬ
ПРИТЬМОМ,
СЛОВА ЩИРОГО НЕ КУПИТЬ СРІБЛОМ,
..ТОЖ ЗА ДАР МАЛИЙ, А БЕЗЦІННИЙ
ТВІЙ.

ЯКИМ ПОСТАЄ ІВАН ФРАНКО НА СТОРІНКАХ ЗБІРКИ?

- ◎ “Чого являєшся мені у сні?”

Чоловік, що страждає з нерозділеного кохання,
але вдячний за це долі.

- ◎ “Червона калино, чого в лузі гнешся?”

Тонкий лірик, з-під пера якого з’являються
поезії-перлини, що стають піснями.

“Декадент”

Декадент - митець, якому притаманні
песимістичні, занепадницькі настрої (фр.
dekadance - занепад)

Людина, яка в особистій трагедії не
відрікається від громадянського обов’язку.

ЩО Є КОХАННЯ ДЛЯ ФРАНКА?

- *“Зів’яле листя” , “Лірична драма”*
- *Любов - це кара, це сумна в’язниця, Бог від якої заховав ключі.*
- *“За любов її і ласку дам я небо, рай, весь світ”*
- *“Як сміючись ти вбила чистую любов мою”*
- *“Завмерлеє в серці кохання”*
- *“Тебе кохаючи, загублю душу”*
- *“Люблю я власну мрію”*